

άναποδράστου ποινής, άπεστειλεν εἰς τὸ δεσμωτήριον πρὸς αὐτὸν φιλικὴν πρεσβείαν, ὥπας τελευταίαν φοράν ἀποπειράθη νὰ πείσῃ αὐτὸν ν' ἄρνηθῇ μεθ' ὅρκου τὰς

δοξασίας τοῦ καὶ συνδιαλλαγῆ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀπῆγτησεν δὲ οὗτος δὲν ἀπομακρύνεται τῆς δηλώσεως, ἵνα ἐποίησεν ἐγγράφως τῇ Ιούλιον.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΕΝ ΧΑΛΔΙΑ.

Υπὸ τοῦ καθηγητοῦ Δ. Η. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

(Συνέχεια.)

Ψαλάφεμαν (τ. ἔ. Ψαλάφημα) ἦτοι ζήτησις νύμφης: Ως ἀλλαχοῦ, οὕτω καὶ ἐν Χαλδίᾳ ἵνα τελεσθῇ ἀρραβών τις δέον προηγούμενως διὰ προξενητρίας¹⁾ οἱ γονεῖς καὶ συγγενεῖς τῆς μελλούσης νύμφης νὰ βολιδοκοπηθῶσιν ἢν συγκατανεύουσιν εἰς τὴν παραχώρησιν αὐτῆς, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει ἡθελον φανῇ πρόθυμοι εἰς τοῦτο, ἀποστέλλονται ἐπισήμως (συνήθως τὸ ἐσπέρας τῆς Πέμπτης) συγγενεῖς ἐκ μέρους τοῦ μέλλοντος ν' ἀρραβωνιασθῆ, ἵνα οἱ ἴδιοι ζητήσωσι τὴν νύμφην (τὸ τοιοῦτο δὲ καλεῖται ψαλάφεμαν) καὶ λάβωσι τὴν ὑπόσχεσιν τῶν γονέων ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων τῶν πλησιεστέρων οἰκείων τῆς κόρης, ὡστε τὴν ἐπομένην Κυριακὴν νὰ τελεσθῶσιν οἱ ἀρραβώνες. Ἡ δὲ λῆψις τῆς ως πρὸς τοῦτο ὑπόσχεσις αὐτῶν καλεῖται λογόπαρμαν (ἐκ τοῦ λόγος = ὑπόσχεσις, καὶ ἐπαρμαν = λῆψις). Οἱ διὰ τὸ ψαλάφεμαν καὶ λογόπαρμαν ἀποστελλόμενοι, μετὰ τὸν συνήθη χαιρετισμὸν ἀποτεινόμενοι πρὸς τοὺς γονεῖς ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων πρὸς τὸν κηδεμόνα ἢ τοὺς συγγενεῖς τῆς νέας, λέγουσιν αὐτοῖς: «Δὲν ἐρωτᾶτε τίνος ἔνεκα ἥλθομεν ἐνταῦθα;» Οὗτοι δὲ ἀποκρίνονται: «Τίς δὲ λόγος οὗτος; καλῶς ἥλθατε καὶ καλῶς ἀρίσατε.» Τότε ἔξηγοῦνται οἱ ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρὸς ἀπεσταλμένοι λέγοντες: «Ἡμεῖς ἥλθομεν, ἵνα ζητήσωμεν μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ τὴν θυγατέρα ὑμῶν (δεῖνα) διὰ τὸν δεῖνα, υἱὸν τοῦ κυρίου δεῖνος.» Οἱ δίκειοι τῆς νέας, ἵνα βασανίσωσιν αὐτούς, κατ' ἀρχὰς ἀρνοῦνται νὰ ὑποσχεθῶσιν δριστικῶς, προφασιζόμενοι δὲ δῆθεν ἀνάγκη προηγούμενως νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ ἔτεροι συγγενεῖς μακράν διατελοῦντες, ἀφοῦ ὅμως ἴδωσιν δὲ οὗτοι ἐπιμένουσι λέγοντες δὲν δύνανται νὰ περιμείνωσιν, ἀναγκάζονται ἐπὶ τέλους νὰ δώσωσι τὴν ἀπαίτουμένην ὑπόσχεσιν. Τότε κατὰ πρῶτον μὲν οἱ ὥρισμένοι ἀντιπρόσωποι ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔπειτα δὲ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ παρευρισκόμενοι πίνουσιν ἀνὰ ἐν ποτέριον μαστίχης καὶ εὔχονται λέγοντες «αὐτὰ εἶνε καλορύζικοι». Ἀκολούθως προβαίνουσιν εἰς δρισμὸν τῆς ἡμέρας τῶν ἀρραβώνων καὶ ὡς τοιάντην δρισμὸν διέπορην τῆς ἀρέσως ἐπομένης Κυριακῆς.

Σουμάδα²⁾ ἦτοι ἀρραβώνες: Τὴν προσδιωρισμένην ἡμέραν περὶ τὴν δωδεκάτην ἢ ἡμίσειαν ὥραν Τουρκιστὶ ἀφ' ἐσπέρας ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ἀνδρες ἐκ μέρους τοῦ μέλλοντος ν' ἀρραβωνιασθῆ παραλαμβάνοντες τὸν ιερέα

καὶ ὡς ἀρραβώνα χρυσοῦν δακτύλιον ἢ μέγα τι φλωρίον μεταβαίνουσι μετὰ δύο ἢ τριῶν μεγάλων φανῶν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νέας· ἀκολουθεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀρραβωνισθησομένου, ἢ, μὴ ὑπάρχοντος τοιούτου, ἔτερός τις συγγενῆς φέρων ἐπὶ δίσκου διὰ σινδόνης περιτευλιγμένου ἢ ἀπλῶς ἐντὸς σινδόνης τρεῖς διάδας σακχαρωτῶν μετὰ μιᾶς διάδας ρακίου. Οἱ οἰκεῖοι τῆς μελλούσης ν' ἀρραβωνισθῆ ύποδέχονται αὐτοὺς λέγοντες «καλῶς ἥλθετε καὶ καλῶς ἀρίσατε, ἀλλὰ πρὸς τί τοσοῦτο, δὲν ἥλθετε ἵνα διέλθητε ἀπλῶς ἐσπερινάς τινας ὥρας;» Οὗτοι δὲ ἀποκρινόμενοι λέγουσι «καὶ δὲν δύνασθε νὰ ξενίσητε ἡμᾶς μίαν ἐσπέραν»; «εὐχαρίστως» ἀπαντᾶται τις ἐξ ἑκείνων, ἀλλ' εὐθὺς ἔτερός τις αὐτῶν λέγει: «οὖχ, ἐνταῦθα ύποκρύπτεται τι.» «Τί δύναται νὰ υποκρύπτηται;» ἀπαντῶσιν οἱ ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρὸς ἀπεσταλμένοι. «ἥλθομεν ἵνα ζητήσωμεν τὴν δεῖνα διὰ τὸν δεῖνα, υἱὸν τοῦ δεῖνος.» Οἱ οἰκεῖοι τῆς νέας λέγουσι τότε «παραχωροῦμεν αὐτήν», μετὰ δὲ τοῦτο διερεύς λέγει «ἡμεῖς ἐνταῦθα ἔχομεν παρακαταθήκην τινά, παρουσιάσατε αὐτήν εἰς τὸ μέσον» καὶ ὀμέσως παρουσιάζουσι τὰ ἔξω που κατατεθειμένα σακχαρωτὰ μετὰ τοῦ ρακίου. Ἄλλ' ἐνταῦθα πάλιν προσποιοῦνται προφάσεις οἱ ἐκ μέρους τῆς νέας καὶ ἐνίστανται λέγοντες «πρὸς τὶ σπεύδετε; ἡμεῖς ἔχομεν καὶ συγγενεῖς ἀποδημοῦντας, τοῖς ὅποιοις ἀνηγγείλαμεν τὸ πρᾶγμα καὶ εἰσέτι οὐδεμίαν ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν ἀπάντησιν· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ περιμείνωμεν μέχρις οὗ λάβωμεν καὶ τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν.» «Οχι, ἀπαντῶσιν ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους. ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ περιμείνωμεν περαιτέρω· ἔδει μέχρι τοῦδε νὰ ἐλαμβάνετε τὴν ἐκ μέρους τῶν συγγενῶν ὑμῶν περιμενόμενην ἀπάντησιν, καδ' ὅσον μάλιστα ἐγκαίρως ἔχομεν προαναγγείλη ὑμῖν τὸ πρᾶγμα.» Τότε εἰς τὴν οἰκείων τῆς κόρης λέγει «έγώ ἔγγυῶμαι, δὲν οἱ οἰκείων τῆς κόρης λαμβάνεται συγγενεῖς συγκατατίθενται εἰς τὴν παραχώρησιν αὐτῆς» καὶ ὡς ἐπιτετραμμένος λαμβάνει τὸν δακτύλιον παρὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ μέρους τοῦ γαμβροῦ, πάντες δὲ ἀνίστανται καὶ ὁ ιερεὺς εὐλογεῖ. Μετὰ τὸν εὐλογητὸν προσφέρεται ρακίον καὶ καφφές κατὰ πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ μέρους τῆς μνηστευθείσης, ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ μνηστευθέντος. Ἀφοῦ δὲ ἐκάτερα τὰ μέρη προσενέγκωσι καὶ πάλιν ἀνὰ ἐν ποτέριον ρακίου, διάνεμει ὁ κανδηλάπτης τοῖς παρακαθημένοις τὰ σακχαρωτά¹⁾, ὅσα δὲ ἐξ αὐτῶν ύπολείπονται, ταῦτα λαμβάνει ἡ μήτηρ τῆς ἥδη ἡρραβωνισμένης. Μετὰ παρέλευσιν πέντε ἢ δέκα λεπτῶν προσφέρεται πάλιν καφφές, μετὰ τοῦτον δὲ μῆλα καὶ δατλία.²⁾ Συνήθως λαμβάνει ἔκα-

¹⁾ Σημειωτέον, δὲν η προξενητρία οὐκ ἔστιν ἐξ ἐπαγγέλματος τοιαύτη, ἀλλὰ παρέχει τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς φιλίας ἢ ἀγαθοεργίας ἐνεκα, δταν δὲ μετ' ἐπιτυχίας ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς, ἐὰν μὲν ἢ πτωχὴ ἀνταρεῖθεται χρηματικῶς, ἐὰν δὲ εὐπορη ἀγαθοεργίας δι' ἄλλου τινὸς δώρου, ἐνδύματος ἢ κοσμήματος.

²⁾ Ἡ λέξις σουμάδα (πληθ. σουμάδαι) λέγεται ἀντί σουμάδιον ἦτοι σημείον: ὁ ἡρραβωνισμένος καλεῖται σουμαδεμένος καὶ ἡ ἡρραβωνισμένη σουμαδεμέντος (τ. ἔ. σημαδευρένισσα) ἦτοι σουμαδεμένη.

¹⁾ Σημειωτέον, δὲν τοιαύτα διανέρουνται καὶ ἐκ τοῦ μέρους τῆς νύμφης.

²⁾ Ἡ λέξις δατλί 'ν ἐγένετο ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ datlı (= γλυ-

στος άνα δύο μῆλα καὶ δύο δατλία. Τέλος καθ' ἡνῶραν ἀπέρχονται οἱ ἔκ μέρους τοῦ γαμβροῦ ἀπεσταλμένοι, ἡ πενθερά αὐτοῦ δωρεῖται ἐν ζεῦγος περικυνημίδων καὶ ἐν μανδίλιον ἑκείνῳ, ὅστις ἔφερεν ἐπὶ τοῦ δίσκου τὰ σακχαρωτὰ μετὰ τοῦ ποτοῦ καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν αὐτῶν λαμβάνει τὸν δακτύλιον παρὰ τοῦ ἀντίπροσώπου τοῦ μέρους αὐτῆς ἐν τῇ τελετῇ τῶν ἀρραβώνων.

Τὴν ἐπιοῦσαν προσέρχονται οἱ ἐνορῖται καὶ οἱ ἔκ τῶν λοιπῶν ἐνοριῶν συγγενεῖς ἐκατέρων τῶν μερῶν, ἵνα ἐκφράσωσι τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν¹⁾ λέγοντες «χαῖρλια²⁾» καὶ καλορρῖζικα· ἀμποτε καὶ ὃ σήμερι τελείαν εὐλόγησιν³⁾», οἱ δὲ γονεῖς καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων οἱ κηδεμόνες ἡ πρεσβύτεροι καὶ πλησιέστεροι συγγενεῖς τῶν ἥδη ἡραβωνισμένων εὐχαριστοῦσι λέγοντες «καὶ ὃ σ' ἐστέρα πά τ' ἀρχοντικά» ἥτοι καὶ εἰς τὰ ἴδια σας τὰ ἀρχοντικά, καὶ εἰς τὰ ἴδια σας τέκνα⁴⁾. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀρραβώνων, ἰδωμεν δὲ ἥδη τὰ περαιτέρω.

Τὸν γαμπροῦ τὰ λαλέματα⁵⁾ ἥτοι ἡ πρόσκλησις τοῦ γαμβροῦ· Μετὰ ὀκτὼ ἡ δέκα πέντε ἡμέρας ἀποστέλλεται ἐκ τοῦ μέρους τῆς νύμφης συγγενής τις παῖς πρὸς τὸν πατέρα, ἐν ἐλλείψει δὲ τούτου πρὸς τὸν πρεσβύτερον καὶ ἐγγύτερον συγγενῆ τοῦ γαμβροῦ, ἵνα προσκαλέσῃ αὐτὸν λέγων «τὴν Κυριακὴν πέρι τὴν δωδεκάτην ὥραν (Τουρκιστὶ) νὰ ὄρισῃς μετὰ τοῦ γαμβροῦ καὶ ὁσωνδήποτε ἔτέρων συγγενῶν θελήσῃ». Οὗτος δὲ πλὴν τοῦ γαμβροῦ συμπαραλαβών καὶ τοὺς λοιποὺς αὐτοῦ υἱοὺς (έὰν ἔχῃ καὶ ἄλλους), τοὺς γαμβροὺς καὶ ἀδελφοὺς αὐτοῦ (ἀσαντως ἔὰν ἔχῃ τοιούτους) καὶ τινας γυναικας συγγενεῖς μεταβαίνει κατὰ τὴν προσδιωρισμένην ὥραν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συμπενθέρου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁφείλουσι πάλιν νὰ συμπαραλάβωσι δύο ὀκάδας σακχαρωτῶν, ἐνῷ ὁ γαμβρός, ἔὰν εὐπόρη, λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ δῶρον⁶⁾, δπερ ὁφείλει νὰ προσενέγκῃ τῇ μνηστῇ αὐτοῦ, ἴδιατέρως δ' ἐν μανδίλιον σακχαρωτῶν καὶ λεπτοκαρύων φρυκτῶν δι' αὐτὴν καὶ τὰς συγγενεῖς αὐτῆς προωρισμένων. Οὐχ ἥττον τὸ δῶρον τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὴν μνηστήν αὐτοῦ δύναται καὶ νὰ λείψῃ, ἔὰν μὴ εὐπόρη· ἀλλ' εἴτε προσφέρεται ὑπὸ αὐτοῦ δῶρον, εἴτε οὐχί, ἡ πενθερά ὁφείλει νὰ δωρήσῃ ταὶ αὐτῷ δακτύλιον χρυσοῦν ἡ ὠρολόγιον. Ἐνῷ δὲ ἥδη πάντες καλθήνται ἐν τῷ δωματίῳ ἡ ἐν τῇ αιθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς, ὁ γαμβρός κρυφίως πως ἔξερχεται, ἵνα διευθυνθῇ πρὸς τὴν μνηστήν αὐτοῦ συνοδευόμενος ὑπό

κυς) καὶ σημαίνει γλύκυσμά τι παρεσκευασμένον ἐκ ζύμης ἐντὸς βουτρού σέψημένης καὶ ἐπειτα διὰ μέλιτος περιπασσομένης.

1) Τὸ τοιοῦτον καλεῖται· ἔρχουνταν ὃ σ' εὐχαριστεμαν.

2) Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ χαϊρλῆ δηλοῦντος τὸν φέρδιμον, τὸν πρὸς καλὸν γινόμενον.

3) τ. ἐ εἰς τὴν τελείαν εὐλόγησιν, ἣτις γίνεται ἐν τῇ στέψει.

4) Σημειωτέον ὅτι ἐν τοιαύταις φιλοφρονήσει δὲν παρίσταται οὐτε ὁ γαμβρός, οὐτε ἡ μελλόντη μητέρα.

5) Ἡ τοιαύτῃ πρόσκλησις καλεῖται καὶ μονολεξεῖ γαμπρολάμψατα.

6) Τὸ δῶρον τοῦτο εἶναι χρηματικὸν συνήθως πέντε ἔως δέκα φλωρία γαζία καλούμενα, ἡ τρεῖς ἔως τέσσαρας μαχμούτιάδας, ἡ ἐν καὶ μόνον φλωρίον, ἀλλὰ ρεγάλης ἀξίας.

τίνος συγγενοῦς¹⁾) αὐτῆς (ἀδελφῆς ἢ ἔξαδέλφης). Ἐνταῦθα πλέον ἀρχεται ἀγῶν τις διότι ἡ μνηστή ἀποπειρᾶται δῆθεν νὰ διαφύγῃ καὶ ἀποκρύπτει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας κατορθοῦσι ὁ μνηστήρος αὐτῆς νὰ ἔδη αὐτὴν ἀποσπῶν τὰς χειρας ἐκ τοῦ προσώπου αὐτῆς καὶ λέγων ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη ὑπάρχει ὥστε νὰ κρύψῃ. Κατόπιν δωρεῖται αὐτῇ ὅπερ ἐκδύμισε χρηματικὸν δῶρον μετὰ τοῦ μανδίλιον τοῦ περιέχοντος τὰ ἄνωθι εἰρημένα ὀπωρικά, αὐτῇ δὲ τοποθετεῖ αὐτά πλησίον ἑαυτῆς²⁾). Ἀφοῦ χαριεντισθῶσιν ἐπὶ τινα καιρὸν καὶ ἀνταλλάξωσι λόγους γλυκεῖς πλήρεις αἰσθημάτων ἔρωτος ἀγνοῦ καὶ φλογεροῦ, ἐγκαταλείπει ὁ νέος τὴν μνηστήν αὐτοῦ καὶ ἐπανέρχεται πρὸς τοὺς λοιπούς. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἑκάστης τίνος κυράς³⁾ αὐτοῦ». Ἐννοεῖται, ὅτι καθ' ὅλον τὸ διαστήμα ἑξακολουθοῦσι πάντες διασκεδάζοντες ἑαυτοὺς καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πίνοντες καὶ ἀφοῦ παρατεθῆ τράπεζα χορεύουσιν ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῆς λύρας καὶ ἀσμάτων καταλλήλων. Ἐν καιρῷ τῆς τραπέζης ὁ γαμπρὸς τοποθετεῖται μεταξὺ τῶν συγγενῶν τῆς νύμφης γυναικῶν, αὗται δὲ προσφέρουσιν αὐτῷ ἑκάστη ἀνὰ πέντε ἔως ἔξι ἑννέσεις ἑδεσμάτων⁴⁾). Τέλος περὶ τὴν ἐννάτην ἡ δεκάτην ὥραν ἀπέρχονται οἱ προσκεκλημένοι ζητοῦντες νὰ συμπαραλάβωσι καὶ τὸν γαμβρόν, ἀλλὰ τῇ ἐπιμόνῳ αἰτήσει τῶν πενθερῶν αὐτοῦ καταλείπεται οὗτος παρ' αὐτοῖς. Τὴν πρωῖαν ὁ πενθερὸς μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ μεταβαίνει εἰς τὸ λουτρόν, ἐκεῖνεν δὲ προσκαλεῖ τὸν συμπένθερον αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἡ τοῦ ἑτέρου υἱοῦ (έὰν ἔχῃ τοιούτους). Μετὰ τὴν ἐκ τοῦ λουτροῦ ἔξοδον ὁ μὲν γαμπρὸς διευθύνεται πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, οὗτος δὲ καὶ ὁ συμπένθερος μεταβαίνουσιν εἰς τι καφρενεῖον καὶ ἀφοῦ πίωσιν ἀνὰ ἐν ποτήριον τεῖου διευθύνεται ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ καὶ ὁ γαμπρὸς πιὼν ὄλιγον τεῖον, γευματίσας καὶ ἐπανιδῶν τὴν μνηστήν αὐτοῦ ἀπέρχεται οὕκαδε.

1) Αὕτη μετὰ τὴν ὁδηγίαν ἐπανέρχεται ἀμέσως εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς.

2) Τὰ ὀπωρικὰ διανέμει αὕτη ταῖς φίλαις αὐτῆς μετὰ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἀποχώρησιν τοῦ μνηστήρος καὶ τῶν περὶ αὐτόν, διότι αἰσχύνεται νὰ παραδώσῃ αὐτά τῇ μητρὶ αὐτῆς.

3) Κυράδες καλοῦνται αἱ συγγενεῖς τῆς νέας καὶ τοῦ νέου ὑπὸ αὐτῶν οὐ μόνον ἡραβωνισμένων δύτων, ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ νυμφεύθωσι. Κυράδες προσέτι καλεῖται καὶ ἡ πενθερά ἐκ μέρους καὶ τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύμφης.

4) Αἱ ἑννέσεις αὗται τῶν ἑδεσμάτων, αἱ κοινᾶς μεζέδες καλούνται, προσφέρονται τῷ γάμβρῳ οὐ μόνον διὰ τοὺς παρόντας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἀπόντας συγγενεῖς. ὑπάρχει μάλιστα συνήθεια ἀμοιβαίας προσφορᾶς τοιούτων ἑννέσεων καὶ μεταξὺ τῶν διμοτραπέζων καθόλου. Ἐάν δέ τις ἀποποιηθῇ προσφερομένην τινὰ ἑννέσιν ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐκορέσθη, λέγεται αὐτῷ: «'ξ συ χορτασμέν' τὴν κοιλίαν ἔχωρον ἀλλὰ σεράντα βούκας κ' ἀλλο» ἥτοι ὁ χορτασμένος δύναται νὰ φάγῃ ἀλλας 40 βούκκας.

(Ἐπεται συνέχεια.)